

מצינו באוכל כל שהוא, שהוא חייב.

והוינן בה: וכי לא מצינו שהאוכל כל שהוא יהא חייב? והרי מצינו שהאוכל נמלה שלימה, לוקה עליה אפילו לפי חכמים, שכל האוכל בריה שלימה של איסור אפילו אם אין בה כזית לוקה עליה אליבא דכולי עלמא?!

ומתריצין: בריה שאני שחשיבות בריה מחייבת מלקות גם בפחות מכזית, אבל בדבר שאינו בריה לא מצינו שיתחייב על כל שהוא.

ותו הוינן בה: והרי מצינו הקדש שהאוכל ממנו אפילו פחות מכזית חייב בקרבן מעילה, ובלבד שיהא בו שוה פרוטה?!

ומתריצין: הא בעינן שיהיה בו לפחות שוה פרוטה וזהו שיעורו. משום שהאוכל הקדש אין חיובו על אכילה בתור אכילת איסור אלא על המעילה מההקדש, והמעילה אינה נמדת בשיעורי אכילה אלא בשיעור ההנאה הממונית שהוא נהנה מההקדש, ושיעור ההנאה הוא בפרוטה, ונמצא שגם בהקדש אינו מתחייב על הנאה של כל "שהוא"!

ותו הוינן בה: והרי מצינו מפרש בשבועתו שהוא נשבע על כל שהוא, שהוא חייב ואפילו לחכמים?!

ומתריצין: מפרש נמי — כבריה דמי. כשם שחייבים על בריה בשאר איסורים משום חשיבותה, כך גם הנשבע ומפרש בשבועתו שיאסר עליו אפילו כל שהוא, הרי החשיב

את הכל שהוא בכך שאסרו עליו. אבל באיסור סתם, לא מצינו שיתחייב על כל שהוא.

ותו הוינן בה: והרי הנשבע שלא לאכול עפר, חייב עליו בכל שהוא. כיון שהעפר אינו בר אכילה, לא שייך לומר בו שיעור אכילה, ואפילו על כל שהוא חייב עליו?!

אלא, מתוך זה שהחכמים לא מצאו שום דבר שיתחייב עליו בכל שהוא —

תפשוט הא דבעי רבא: האומר "שבועה כב-א שלא אוכל עפר, ואכל עפר, בכמה יתחייב עליו? האם בכזית, כבכל שבועה [לפי חכמים], או שמא כיון שעפר אינו בר אכילה, חייב עליו אפילו בכל שהוא?

תפשוט מכאן שאינו חייב עד דאיכא כזית?!

ודחינן: כי קאמרינן שלא מצינו באוכל כל שהוא שהוא חייב, במידי דבר אכילה קאמרינן, ולא בעפר שאינו בר אכילה, שבו יתכן אמנם שיתחייב אפילו בכל שהוא. ולכן לא תפשוט מכאן שהנשבע שלא לאכול עפר אינו חייב רק בכזית.

ותו הוינן בה: והרי מצינו בפרשת קונמות, שהאוסר עצמו ואומר "קונם ככר זו עלי", נאסר עליו לאכול אפילו כל שהוא מאותה ככר הואיל ולא הזכיר שם "אכילה"?

ומתריצין: קונמות נמי — כמפרש דמי. שהיות ולא אמר "קונם ככר זה עלי

בנזירות, ומתחייב בקרבנות ביום תגלחתו?

ומתרצינן: "היכן מצינו מדבר שמביא קרבנו על חילול דיבורו" קאמרינן, ואילו האי נזיר שמביא קרבן — לאשתרוי ליה חמרא הוא דקא מייתי!

הקרבת בא רק להתירו בשתיית יין, ולא ככפרה על חילול דיבורו, (43) ואין מכך ראייה על חומר הדיבור שחילולו מביא לידי קרבן.

ותו הוינן בה: והרי הקדש, מצינו שהוא מדבר ואוסר את הדבר שהקדש, ואם חילול דיבורו, שמעל ונהנה מההקדש, הרי הוא חייב בקרבן מעילה! (44)

ומתרצינן: "היכן מצינו מדבר ואוסר לעצמו בלבד" קאמרינן, ואילו האי הקדש — אוסר על כל העולם כולו הוא!

ותו הוינן בה: והרי קונמות, מצינו שהוא מדבר ואוסר על עצמו בלבד, ואם אכל ממנו חייב קרבן כמי שמועל בהקדש, שהרי

באכילה" אלא "קונם דבר זה עלי" בלבד, הרי הוא כמפרש שהוא רוצה לאסור עצמו אפילו על פחות משיעור אכילה. וקונמות דינם כשבועה, שהאיסור הוא על חילול דיבורו, ולא על עצם האכילה.

שנינו במשנה: אמר להן רבי עקיבא: היכן מצינו במדבר ומביא קרבן? שזה מדבר, ומביא קרבן.

והוינן בה: וכי לא מצינו שמביאים קרבן על דיבור בלבד?! והרי מגדף את השם, שלדעת רבי עקיבא [בכריתות ג א] חייב קרבן חטאת אם היה שוגג, למרות שאינו אלא דיבור בעלמא! (42)

ומתרצינן: "היכן מצינו מדבר ואוסר" קאמרינן. שעל ידי דיבורו של האדם יאסר עליו הדבר עד שיתחייב עליו קרבן, ואילו האי מגדף, מדבר, וחוטא הוא! שכבר בשעת דיבורו הוא חוטא, ואין חידוש בכך שהוא מתחייב על דיבורו קרבן.

ותו הוינן בה: והרי נזיר, מדבר, ואוסר עצמו

אילת השחר.

42. היה יכול להקשות משבועת העדות שמביא קרבן על דיבורו אלא עדיף להקשות ממגדף שמצינו שמביא אפילו חטאת קבועה על דיבורו, ולא רק קרבן עולה ויורד כמו בשבועת העדות. תוס' ד"ה והרי מגדף.

43. וגם נזיר טמא שמביא קרבן, אינו מביא על חטאו, שהרי בפתע פתאום מת עליו ואנוס הוא, אלא הקרבן בא כדי שיחול עליו נזירות טהרה. ראשוניים.

44. הקשו תוס': מה הקושיא מהקדש, שהמשנה אומרת שלא מצינו שיתחייב קרבן על דיבורו בלבד בלא שום מעשה, כגון שנשבע שיאכל ולא אכל. אבל בהקדש מביא קרבן על כך שעשה מעשה שאכל מההקדש? תוס' ד"ה והרי הקדש. ובתורת חיים מתרץ שהגמרא נקטה שרבי עקיבא מדבר על שבועה שלא אוכל ואכל, שהרי השיב לרבנן על שאלתם שהיכן מצינו באוכל כל שהוא שהוא חייב, שזה ודאי מדובר שנשבע שלא יאכל ואכל, ועל זה אמר רבי עקיבא שהיכן מצינו שיתחייב קרבן בגלל דיבורו, שאף על פי שיש גם מעשה באכילתו, מכל מקום לולי דיבורו לא היה מתחייב על המעשה שאכל. ולכן

ואמר רבא: מחלוקת רבי עקיבא וחכמים היא רק בנשבע "שלא אוכל", אבל בנשבע "שלא אטעום" – דברי הכל חייב בכל שהוא, שהרי על "טעימה" לא נאמר שיעור כזית!

ומקשינן לרבא: מאחר שאמרת שמפרש בנשבע על ככר שלא יאכלנו ואכלו, אם חייב על כל שהוא או רק על כזית, היא רק בסתם את דבריו ולא פירשם. אבל במפרש בלשון שבועתו שלא יאכל אפילו כל שהוא – דברי הכל הוא חייב אפילו בכל שהוא.

ומתריצין: מהו דתימא, "אטעום" נמי, לישנא דאכילה הוא, וכדאמרי אינשי כשרוצים לאכול "נטעום מידי"?

קא משמע לן, כיון שלא הזכיר במפורש בדבריו לשון אכילה, יש במשמעות דבריו שהתכוין לאסור עצמו בטעימה כל שהוא. (46)

"קונם" לשון הקדש הוא שאוסר הדבר על עצמו כקרבן!?

ומתריצין: קסבר רבי עקיבא: אין מעילה בקונמות. שאין הם נקראים "קדשי ה'", שהרי לגבי כל אדם הם חולין.

אמר רבא: מחלוקת רבי עקיבא וחכמים בנשבע על ככר שלא יאכלנו ואכלו, אם חייב על כל שהוא או רק על כזית, היא רק בסתם את דבריו ולא פירשם. אבל במפרש בלשון שבועתו שלא יאכל אפילו כל שהוא – דברי הכל הוא חייב אפילו בכל שהוא.

מאי טעמא?

משום דמפרש נמי, ככריה דמי. כשם שחשיבות הכריה מחייבת את האוכלה אפילו בכל שהוא, כך גם שבועתו בפירוש שלא לאכול אפילו כל שהוא מחשיבה את אכילת הכל שהוא כאילו היתה אכילה חשובה בשיעור כזית. (45)

לחייב בשבועה יותר מכל איסורי התורה שחייבים רק על כזית, [ראה הערה 35], ואם כן מהאי טעמא גם במפרש להדיא שרוצה לאסור עצמו בכל שהוא לא יועיל, שאי אפשר להחמיר בשבועה יותר מכל התורה, ורק כיון שיש דין בתורה שעל בריה חייבים גם על כל שהוא לכן אפשר גם לחייב על מפרש שהוא כמו בריה. ובאילת השחר כתב שעל ידי הטעם של מפרש ככריה דמי, חל על הכל שהוא דין איסור אכילה, ולולי זאת היה עליו רק איסור לעשות את המעשה הזה, וראה שם הנפקא מינה בזה.

46. הקשה הריטב"א: מדוע באמת הוא חייב על כל שהוא, והרי בנדרים הולכים אחר לשון בני אדם שגם לאכילה של כזית הם קוראים טעימה? ותירץ שעל פי רוב, אנשים קוראים לטעימה

הקשו בגמרא שמצינו גם בהקדש שלולי דיבורו לא היה מתחייב על אכילתו מההקדש.

45. לכאורה צריך עיון למה צריך לומר שהטעם במפרש משום שהוא ככריה, והרי גם אם לא היה איסור בריה בעולם היה לו להתחייב במפרש שהרי נשבע בפירוש שלא יאכל כל שהוא, ואפילו אם אין על זה שם אכילה הרי אסר על עצמו פעולה זו, וכמו מי שנשבע שלא יאכל עפר שודאי אינו מאכל ובכל זאת הוא נאסר בכך?

הנצי"ב מתרץ על פי מה שביאר בדעת הרמב"ם שסברת רבנן שצריך כזית בשבועה אינה משום שאכילה משמעותה בכזית, אלא אף שהולכים בנדרים אחר לשון בני אדם שאכילה משמעותה בכל שהוא, מכל מקום אי אפשר

אמר רב פפא: מחלוקת רבי עקיבא וחכמים היא רק בשבועות, אבל בקונמות – דברי הכל בכל שהוא!

מאי טעמא?

משום שקונמות נמי, כיון דלא קא מדבר שמא ד"אכילה" בדבריו, כדמפרש להדיא שלא יאכל כל שהוא, דמי. (47)

מיתבי לרב פפא מהא דתניא: שני קונמות, שתי ככרות שאסר אותן עליו בקונם, מצטרפין יחד, אם אכל מהן, לשיעור כזית. שאם אכל חצי זית מכל אחד, לוקה משום "בל יחל".

אבל שתי שבועות, שנשבע על שתי ככרות

שלא יאכלן, אין מצטרפות לכזית. רבי מאיר אומר: קונמות הן בשבועות, שאף קונמות אין מצטרפות.

ואי סלקא דעתך כדאמר רב פפא, שבקונמות חייב בכל שהוא – למה לי לצרף את שני הקונמות? והרי הוא חייב על כל שהוא! (48)

ומתריצין: הברייתא מדברת בכגון דאמר "אכילה מכר זו עלי קונם", וחזר ואמר על הככר השניה, "אכילה מזו עלי קונם", כיון שהזכיר בדבריו לשון "אכילה", צריך שיהא שיעור כזית.

ומקשינן: אי הכי, אמאי מצטרפות שתי אכילות משתי ככרות לכזית לפי התנא

אפילו בכל שהוא.

ובגלל קושיא זו כתב הרמב"ן שרב פפא לא קאמר לענין קרבן שיתחייב על כל שהוא, שהרי קרבן מעילה נאמר רק בהקדש ולא יתכן שקונם הבא מכח הקדש יהא חמור ממנו, אלא רק לענין מלקות קאמר רב פפא שדי בכל שהוא. ורבינא שאמר לקמן "כי קאמר רב פפא לענין מלקות" אינו בא לחדש כלום בדברי רב פפא אלא לומר שהברייתא מדברת רק לענין קרבן ולא לענין מלקות, ולא כמו שסברה הגמרא עד עתה שהברייתא מדברת לענין מלקות. ולכן הקשו לקמן על רבינא "למימרא דסברי רבנן יש מעילה בקונמות" משום שעד עתה סברנו שהברייתא מדברת רק לענין מלקות ולא לענין מעילה שהרי אין מעילה בקונמות.

48. לולי דברי רב פפא היינו מפרשים את הברייתא שהחילוק בין קונם לשבועה, שבקונם אף אם אמר על כל ככר "קונם עלי ככר זה" בכל זאת הם מצטרפים לכזית כיון שלא הזכיר שם אכילה על כל ככר בנפרד, מה שאין כן בשבועה

אכילה של כל שהוא, ורק לפעמים הם קוראים לאכילה ממש טעימה, ולכן הולכים אחר עיקר הלשון של בני אדם.

עוד תירץ שלעולם בלשון בני אדם רק אכילת כל שהוא נקראת טעימה, וכאשר אדם אומר לחברו בא ונטעום ולאחר מכן הוא אוכל הרבה, זה לפי שהצדיקים אומרים מעט ועושים הרבה.

עוד תירץ שרק כאשר אדם מדבר עם חברו הוא קורא לאכילה ממש טעימה. אבל כשהוא מדבר לעצמו, הוא מתכוין בטעימה לאכילה של כל שהוא בלבד.

47. הקשו תוס': איך יתכן שקונמות יהיו חמורים יותר מהקדש, שבהקדש צריך לפחות שיהא הנאה בשיעור שוה פרוטה וקונמות אפילו בכל שהוא. והרי כל איסורו של הקונם הוא רק משום שאסרו עליו כהקדש? תוס' ד"ה אבל.

ובתוס' הרא"ש תירץ שאמנם איסור הקונם נלמד מהקדש, אך מכיון שבקונם האיסור בא מכח זה שהוא אסרו על עצמו בפיו, ומאחר שלא הזכיר לשון אכילה הרי דעתו לאסור עצמו

”שבועה שלא אוכל משתיהן”. ואם כן קשה, אמאי אין מצטרפין שתי הככרות? שהרי לא הזכיר לשון ”אכילה” על כל ככר בנפרד, אלא על שתייהן יחד!?

ומתרצינן: אמר רב פנחס: שאני שבועות, שמדובר בהן באופן שאמר על שתי הככרות ”שבועה שלא אוכל מזו ומזו” (49) ומתוך שחלוקות שתי הככרות לחטאות, שאם אכל כזית מכל ככר, אפילו בהעלם אחד, הרי הוא חייב שתי חטאות, למרות שאסרן עליו בשבועה אחת, וכיון שנחלקו הככרות להיות שני גורמי חיוב לחטאות, הרי הן כשני

קמא? והרי סוף סוף, זיל להכא, לככר הזה, ליכא שיעורא, וזיל להכא, ליכא שיעורא. כי צריך שיהא שיעור כזית מכל ככר בנפרד, שהרי הוא הזכיר לשון ”אכילה” על כל ככר בפני עצמו?

ומתרצינן: הכא במאי עסקינן כגון דאמר: ”אכילה משתיהן עלי קונם”. שכלל את שתי הככרות ב”אכילה” אחת, ולכן די בכך שיהא שיעור אכילה משתיהן יחד.

ומקשינן: אי הכי, דכרותה [בדומה לזה], גבי שבועות, גם שם מדובר בכגון דאמר

באופן כזה.

ובטעם הדבר שחייב חטאת על כל ככר וככר כשאמר ”מזו ומזו”, כתב רש”י שזה דומה להנאמר במשנה לקמן בעמוד ב ”שבועה שלא אוכל פת חטין ופת שעורין ופת כוסמין חייב על כל אחת ואחת”.

ומבאר המשנה למלך בהלכות שבועות [ד א] שכמו בפת חטין ושעורין הוא מתחייב בשתי חטאות אף שלא הזכיר בלשונו רק שבועה אחת, משום שאמר לישנא יתירא, שהיה יכול לומר ”פת חטין ושעורין וכוסמין” ואמר ”פת פת” הרי זה כאילו אמר ”שבועה” על כל פת ופת בפני עצמו, וכמבואר לקמן בגמרא [כג ב]. כך גם כאן שהככרות מונחין לפניו היה יכול לומר ”שבועה שלא אוכל מאלו” ואמר ”מזו ומזו” משמע שכל ככר הוא שבועה בפני עצמה. וכן כתב בחידושי הר”ן.

אך כתב המשנה למלך שמפשטות לשון הגמרא ולשון רש”י משמע שאין כאן אוקימתא חדשה כלל אלא שגם עתה לפי המסקנא מדובר שאמר ”שבועה שלא אוכל משתיהן” ונתחדשה רק המימרא של רב פנחס שמתוך שחלוקות לחטאות אין מצטרפות, שגם בלשון ”שלא אוכל

שהוא מזכיר שם אכילה על כל ככר שאומר ”שבועה שלא אוכל ככר זה” הרי לא חלה שבועתו אלא על כדי אכילה מכל ככר וככר, ובפחות מכדי אכילה מן הככר היתר גמור הוא, ולכן אינם מצטרפים. ורבי מאיר טובר שאף שבקונמות אינו מזכיר שם אכילה, מכל מקום כיון ששיעורו בכזית הרי זה כאילו הזכיר שם אכילה ואינם מצטרפים. רש”י ותוס’ הרא”ש ורמב”ן.

הר”ן מוסיף הסבר על החילוק דלעיל שבין קונם לשבועה לפי רבנן, על פי שיטתו שאין איסור חצי שיעור בשבועה, לפי שהנשבע שלא לאכול אין דעתו לאסור עצמו רק בשיעור אכילה שהוא כזית. ופחות מזה הוא היתר גמור, [כך נקט בחידושו, ובפירושו על הרי”ף חזר בו, ראה לעיל הערה 35]. ולכן בקונם שאינו מזכיר שם אכילה, אף ששיעורו בכזית, מכל מקום חצי שיעור שבו אף הוא אסור מן התורה כבכל איסורי התורה, לכן מצטרפין חצאי השיעור לשיעור שלם, מה שאין בשבועה שהחצי שיעור הוא היתר גמור אינו יכול להצטרף לשיעור שלם.

49. כך מפרש הרמב”ן בדעת רש”י שמדובר

מצטרפים.

בשלמא שבועות אינן מצטרפות **הואיל** וחלוקות שתי הכרות לחיוב **הטאות**. **אלא קונמות**, שאין הכרות חלוקות לחטאות, **אמאי לא יצטרפו!?**

ומתריצין: **איפוך**, ואימא: **רבי מאיר אומר: שבועות מצטרפות בקונמות!**

ולית ליה לרבי מאיר לדרב **פנחס**, דאמר, מתוך שחלוקות לחטאות אין מצטרפות, אלא הואיל ולא הזכיר אלא לשון "אכילה" אחת על שתי הכרות, הרי הן מצטרפות

שבועות, ולכן **אין מצטרפות** חצי זית מזה וחצי זית מזה לחיוב מלקות וחטאת.

אבל בקונמות, גם אם יאמר על שתי כרות "אכילה מזו ומזו עלי קונם", אין הן חלוקות לענין קרבן מעילה [אפילו למאן דאמר יש מעילה בקונמות], שאם נהנה משתייהן בהעלם אחד (50) אינו חייב אלא קרבן מעילה אחד, (51) ולכן מצטרפות שתי הכרות לשיעור כזית [שהרי הזכיר רק לשון "אכילה" אחת על שתי הכרות].

ומקשינן: **אי הכי**, הא דקתני בברייתא: **רבי מאיר אומר: קונמות הרי הן כשבועות**, ואין

ואם התרו בו על כל רביעית יין "אל תשתה אל תשתה" חייב על כל אחת ואחת. רש"י.

51. ואפילו בשתי קונמות נפרדים, שרק לענין קרבן חטאת של שבועה נאמרה דרשא מיוחדת בתורת כהנים "והיה כי יאשם לאחת מאלה" – לחייב קרבן לחוד על כל שבועה בפני עצמה. אבל לענין קרבן מעילה אין חייבים קרבן לחוד על כל מעילה בפני עצמה ואפילו בשני הקדשות. רש"י ותוס' ד"ה מתוך.

כתב המשנה למלך שם שאמנם מפשטות דברי הגמרא ורש"י משמע שגם לפי המסקנא כל החילוק בין קונמות לשבועות הוא רק באופן שאמר "אכילה מזו ומזו עלי קונם", אך אם יעשה שתי קונמות נפרדים ממש כגון שיאמר על כל ככר "אכילה מזו עלי קונם אכילה מזו עלי קונם" ודאי לא יצטרפו שתי הקונמות, כפי שהגמרא מקשה בתחילה "זיל הכא ליכא שיעורא וזיל הכא ליכא שיעורא" [ובאמת הדבר צריך ביאור שהרי החילוק חטאות בשבועות אינו סיבה לאי הצירוף אלא רק סימן שהוא שני שבועות, ואם כן מה ההבדל בין קונמות לשבועות, שהרי שתי קונמות נפרדים ממש אינם

משתייהן" יש יתור בלשונו, שהיה יכול לומר "שלא אוכל מאלו" כיון שהם מונחים לפניו, ובודאי כוונתו לייחד שבועה נפרדת לכל ככר.

אלא שסברא זו אינה מועילה לענין שיחשב כשתי שבועות לענין חילוק חטאות כיון שסוף סוף הוציא מפיו רק שבועה אחת וכלל בה את שתייהן. ובשבועה בעינין "פיו ולבו שוין". אבל לענין צירוף אזלינן בתר כוונתו, שכיון שרצה לחלקם לשתי שבועות ודאי לא נתכוין להתחייב אלא כשיאכל שיעור שלם מכל אחד ואחד, ולא שיצטרפו חצי שיעור מזה וחצי שיעור מזה.

וראה שם שביאר על פי זה את דברי רב פנחס ודברי רש"י.

50. ואם בשתי העלמות, הרי אפילו היו שתייהן מקונם אחד, חייב שתיים. שהעלמות מחלקות לענין קרבן. וכן לענין מלקות אין הבדל בין קונם אחד לשתי קונמות, שאם היתה רק התראה אחת אינו לוקה אלא מלקות אחת אפילו בשתי קונמות, ואם היו שתי התראות, אפילו בקונם אחד הוא לוקה שתיים, שהרי הוא עובר וחוזר ועובר על הלאו, וכמו שאמרו בנזיר שהיה שותה יין כל היום כולו אינו חייב אלא מלקות אחת,

לענין שיעור כזית.

רבינא אמר לתרין את הקושיא על רב פפא מהברייתא: **כי קאמר רב פפא שבקונמות דברי הכל בכל שהוא – לענין מלקות בלבד קאמר**. שהואיל ולא הזכיר שם "אכילה", לוקה בכל שהוא על חילול דיבורו.

כי תניא היא שקונמות מצטרפין – לענין קרבן מעילה, שחייבים על קונמות קרבן מעילה כמו בהקדש, **דבעינן** שיהנה לפחות בשוה פרוטה מהקונם כדי להתחייב עליו במעילה. שהרי בהקדש גופא, שיעור המעילה הוא בשוה פרוטה [וקונם לא עדיף ממנו שהרי כל איסורו הוא רק משום שאסרו עליו כהקדש]. ועל זה אומרת הברייתא ששתי הכרות מצטרפות יחד, שאם נהנה משתייהן בשוה פרוטה, חייב בקרבן מעילה.

ומקשינן: **למימרא, דסברי רבנן** דרבי מאיר **כי יש מעילה בקונמות!**

והתניא: האומר "כבר זו הקדש" [הקדש ממש], **ואכלה, בין הוא בין חבירו, מעל.**

לפיכך יש לה פדיון, שמתחללת קדושתה על ידי פדיון ויוצאת לחולין, שבהקדש נאמר "ופדה בערכך".

אבל אם אמר "כבר זו עלי הקדש", הרי לא הקדיש את הככר אלא רק אסרה עליו כהקדש, ולפיכך, אם אכלה הוא בעצמו – **מעל** שהרי אסרה על עצמו כהקדש. אבל, אם חבירו אכלה, **לא מעל**, שהרי לא נאסרה על חבירו. **לפיכך, אין לה פדיון** שיתיר אותה, שהרי לא נאמר פדיון רק בהקדש ולא באיסורין, **דברי רבי מאיר**. (52)

וחכמים אומרים: **בין הוא ובין חבירו לא** כב-ב **מעל, לפי שאין מעילה בקונמות!**

וקשיא לרבינא שמפרש את הברייתא לענין קרבן מעילה, והרי לפי חכמים אין בכלל מעילה בקונמות?!

ומתרצינן: **איפוך** את הברייתא: ככר זו עלי הקדש, **אחד זה הנודר ואחד זה חבירו לא מעל, לפי שאין מעילה בקונמות**, דברי רבי מאיר. **וחכמים אומרים:** הוא הנודר עצמו **מעל וחבירו לא מעל** שחכמים סוברים יש

מצטרפים, למרות שבקונמות אין חילוק אשמות, ומדוע ב"מזו ומזו" הם מצטרפים למרות שאנו רואים בשבועה שבלשון כזה נחשב לשתי שבועות. וראה שם במשנה למלך שטרח לבאר הענין ובקושיית רע"א עליו].

אך אומר המשנה למלך שמהרמב"ם והרמב"ן משמע שלפי הטעם של רב פנחס במסקנא לעולם שתי קונמות מצטרפים ואפילו בשתי קונמות נפרדים ממש מאחר שאין בהם חילוק חטאות. ראה שם ביאור הדברים בארוכה.

52. כך מפרש רש"י. והתוס' מפרשים שהרישא

אינה מדברת מהקדש ממש אלא גם כן בקונם, שאסר את הככר בקונם על כל העולם. ובסיפא מדובר בקונם שאסר רק על עצמו. ורק בסיפא בקונם פרטי אומר רבי מאיר שאין לה פדיון משום שאינו דומה להקדש שאסור על כל העולם. אבל ברישא בקונם כללי סובר רבי מאיר שיש לה פדיון למרות שאינה הקדש ממש אלא רק איסור, משום שהוא דומה להקדש. וחכמים חולקים גם על הרישא שבין בקונם כללי ובין בקונם פרטי אין בהם מעילה. תוס' ד"ה וחכמים בעמוד הבא.